

Innhold

Forord	5
Kapittel 1	
Innledning	13
Vannverkssjefen på Nedre Romerike	14
Senterpartiet mistenkes for korrupsjon	17
Verdensbanken utestenger forlag	19
Tilgang til Kasakhstans oljefelt	20
Britiske myndigheters samarbeid med våpenprodusenten BAE	22
Konsekvenser	24
Bokens innhold og organisering	26
Kapittel 2	
Hva er korrupsjon?	30
Definisjoner og betingelser	30
Økonomiske kategorier og konsekvenser	36
Juridisk rammeverk	40
«Utilbørlig påvirkning»	45
Kompensasjonsaspektet	45
Lobbyvirksomhet	46
Gunstige rammevilkår og redusert konkurranse	48
«Rent-seeking»	52
Kapittel 3	
Hva vet vi om korrupsjon?	54
Utfordringen det er å skaffe informasjon om korrupsjon	54
Persepsjonsbaserte indekser	57
Metode og utfordringer ved korrupsjonsindeksen	60
Anvendelse av korrupsjonsindekser	63

Empiriske studier av korrupsjon.....	66
Næringslivsundersøkelser	67
Husholdnings- og brukerundersøkelser	69
Eksperimenter	70
Pengebruksundersøkelser	71
Integritetsevalueringer	72
Hvordan måle effekten av et antikorrupsjonstiltak?	73
Sammenligning med og uten tiltak	76
Årsakssammenhengen mellom tiltak og redusert korrupsjon	77
Eksperimentell tilnærming til økt forståelse av antikorrupsjon	80

Kapittel 4

Hvordan forstå individers deltakelse i korrupsjon?	83
Tilbøyelighet til å være involvert i korrupsjon	83
Antagelsen om rasjonell avveining mellom gevinst og kostnad	84
Hva menes med <i>rasjonalitet</i> ?	86
Hvordan rasjonalitetsantagelsen er nyttig	88
Rasjonelle mottiltak i lys av styrket atferdsforståelse	94
Skru opp og ned på insentiver?	95
Trygg på gjenytelse?	97
Følelser og feilvurderinger	98
Fra individuelle insentiver til korrupsjonsnivå	102

Kapittel 5

Byråkrati og organisering	111
Byråkrati og korrupsjon.....	112
Klassifisere problemet for å gjøre noe med det	112
Marked for korrupte beslutninger	114
Prinsipal-agent-problematikk	117
Bruk av lønn, kontroll og reaksjon.....	119
Lønn	120
Kontroll og reaksjon	121
Insentivbaserte tiltak	123
Kartlegging av utfordringer: Kanskje er også ledelsen korrupt?	127
Et utvidet risikobilde	127
<i>Public choice, principal-agent, og collective action</i>	130
Kartlegge for å finne mulige løsninger	134
Implikasjoner for reform	138

Kapittel 6

Organisasjoner involvert i korrupsjon 142

Bedrifter og markedsforhold..... 143

 Hvordan korrupsjonen foregår 143

 Regulering og privatisert markedsrett 144

 Koblinger mellom korrupsjon og kartellvirksomhet..... 148

 Egen effektivitet og tilbøyelighet til å bestikke 151

 Konkurrenter med ulike spilleregler..... 154

Organisert kriminalitet og koblinger til legitim næringsvirksomhet 157

 En annen type utfordring 157

 Statlig definerte rammer for organisert kriminalitet 160

 Marked for mafia 162

 Organisert kriminalitet, kartellvirksomhet og legitime industrier 164

Individet i organisasjonen som profitterer på korrupsjon 166

 Ansvarsallokering 166

 Risikobildet for individet 169

 Rasjonalisering som selvbedrag 172

Kapittel 7

Hvordan skal vi straffe korrupsjon? 176

Strafferettslig regulering..... 176

 Økonomisk forståelse av straff 179

 Individer og organisasjoner som ansvarlige 181

Betingelser for å straffe 184

Straffens effekt 187

 Tvetydig empiri og vanskelig å måle 188

 Rettsøkonomiske «betingelser» for at straff skal ha effekt 190

 Implikasjoner for strafferettslige reaksjoner på korrupsjon 194

Kapittel 8

Myndighetssvikt, demokrati og internasjonale løsninger 200

Tillit til en statsadministrasjon..... 201

 Konstitusjonelt rammeverk..... 202

 Demokratisk valgte ledere..... 203

 Demokratisk kultur 205

 Samhørighet..... 207

 Konkurransen 209

 Kontrollmekanismer 210

Internasjonale tiltak mot korrupsjon; hvor effektive er de? 211

INNHold

Hvor godt bidrar det internasjonale samfunnet til å bekjempe korrupsjon på høyt nivå i u-land?	212
Nedenfra og opp?	216
Vage krav om politisk endring	219
Myndigheter har flere mål for sin utenrikspolitikk	220
Hvilke tiltak er effektive i kampen mot politisk korrupsjon?	221
Appendiks	226
Referanseliste	229
Stikkord	244